

Szerkesztési iroda:

Főter takarékpénztári épület 2-dik emelet, hová a lap szerkesztési részét illető közlemények intézendők. Bármennyi levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

Kiadói hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája főter 8-ik szám, Ackermann-féle ház, hová a lap anyagi részét illető közlemények (előfizetési pénz, kiadásra kívánt panaszok, hirdetések), bármennyi intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot kivéve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben hához hordva:	Vidékre postán küldve:
Egész évre . 12 fti 40 kr	Egész évre . 15 fti 60 kr.
Fél évre . 6 „ 20 „	Fél évre . 7 „ 80 „
Negyed évre 3 „ 10 „	Negyed évre 3 „ 90 „

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor egy-szeri hirdetésénél 6, és minden következőknél 3 ujkr számítatik. Terjedelmes hirdetések többszöri beiglatásnál kedvezőbb feltételek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30 ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

Arad, december 4.

— Az országgyűlés alsóháza megkezdé nagy fontosságú fölrati vitáját. A hosszú nehéz napok alatt egy őszinte igazi örömről van, az, hogy midőn az ország törvényesen nyilatkozhatik, akkor nyilatkozata a semmi körülmények által meg nem gyengíthető haza- és alkotmány szeretet szózata. Harmadszor ülnek együtt az ország képviselői, mióta hazánk ősi alkotmányát eljártak nyilvánították, mind a háromszor képviselői első kötelességeknek tarták a haza nevében óvatosságot tenni minden alkotmánytalan cselekvés ellen s méltóságát teljesen követelni az alkotmány sértetlen visszaállítását. A jelen vita, eddigi folyamában, szinte csak azt tanúsítja, hogy a két nagy párt nézetkülönbsége csak is a haza, az alkotmány iránti féltékenységből származik. Oly erős a képviselőkben, az egész hazában, az elévülhetlen jog tudata, hogy e miatt méltatlannak tartják kicsinyes szurkálásokkal a kedélyekre hatni törekedni. A mit a magyar nemzet védelmez, aminek ez törekszik diadalt szerezni, az nem szorul hatásvadász érvekre, mert ezen védelmezett elvek önmagukban hordják a jog szentségét, a politikai morált, a magyar haza, az ausztriai monarchia s az uralkodó dynastia valóságos javát egész biztosabb jövőjét.

Már előbb nyilatkoztunk arról, hogy a szőnyeg forgó kérdésben mi Deák Ferencz indítványához csatlakozunk, annál inkább, mert bizonyosak vagyunk arról, hogy a 67-es bizottság munkálata az alkotmány helyreállítása előtt a házban nem fog érdemlegesen tárgyalatni, a minek a tegnapi ülésben Csengery Antal deákpárti tag kifejezést adott. Pártoljuk pedig ezen indítványt nem csak a következetesség miatt, hanem azért is, hogy, mint Horváth Boldizsár helyesen mondá, a szemrehányás gyötrelmei soha se kiozozzanak bennünket.

Az eddigi országgyűlési beszédek közt mindenesetre első helyen áll Horváth Boldizsáré. Olyasóink ismerik azt azon bő kivonattól, melyet lapunk tegnapi számában közöltünk. Beszédének különösen utóbbi része minden igaz magyar keblében viszhangra talál. — A tegnapi ülésről a következő rövid közlést adjuk országgyűlési tudósítónktól:

Pest, december 3.

A jegyzőkönyv hitelesítés, és egy-két megbízó levél bemutatása, valamint az állandó igazoló bizottság két képviselőiránti igazolási véleményének elfogadása után, első szóval fel b. Podmaniczky Frigyes, a baloldali indítvány támogatásául melyet, még Tisza Lajos, gr. Rháday László, és egy rendkívüli beszédében Ghiczy Kálmán is védelmezett; míg közben, ugyanis váltakozva, Deák Ferencz indítványának érvényre emelése mellett Csengery Imre, Szász Károly, Tóth Lőrincz és Somsich Pál küzdöttek. A témérdek jelesből, mik, mind e beszédekben elmondattak, részrehajlás gyanánt tűnhetnek fel, ha a félóra alatt, melyben im tudósításomnak el kell készülni, egynémelyeket felhoznék; a részletek bővebb előadását fentartva tehát máskorra, jelenleg még csak megjegyzem, miképp egy nem épen kellemes intermezzo is adta magát első tanácskozások folyamában, midőn Horváth Boldizsár Ghiczy Kálmán által személyesen megtámadottnak tartván magát, ma ismét felszólt. A baloldaliak ez ellen tiltakoztak, s több szónokuk előadta, miképp a már személyes megtámadásra kívánt Horváth Boldizsár megfelelni, hát nem lett volna még sem joga, némely ellenoldali nézet és állítás czáfolatába is ereszkeudnie, s egyike e szónokoknak, gr. Keglevich B. az elnököt is megróttá, hogy miért nem utasította a jogtalanul hosszasan beszélt rendre. Ebből vitatkozás keletkezett, míg végre felszólt maga az elnök, s mondá miképp csupán azért hagyta hosszabban szólani a másodsorú felszóló Horváth Boldizsárt, minthogy látta, hogy az csillapítólag lép fel; miután azonban látja, hogy a csillapítás ezéjje el nem éretett, kénytelen felszólni, és a ház rendszabályait fentartani. Kéri a házat, hagyja el a vitatkozást a felett, hogy mennyiben és meddig volt joga szólani a kérdéses képviselő urnak, s térjen a napi rendre. Ez megtörtént, s még szólott Somsich Pál, ki is a mai szónokok sorát bezárta. Délutáni 3 óra levén ugyanis, a tanácskozás folytatása holnap délelőtti 10 órára tüzetett ki.

Arad, decz. 4.

A „Nordd. A. Ztg“ berlini félhivatalos lap folytatja gyűlöletes kifakadásait Ausztria ellen. Egyik legújabb, nyilván sugalmazott cikkében azon állítással lép föl, hogy Bécsben egy Ausztria, Francia-, Spanyol-Olasz- és Bajorországból állandó katonai szövetség létesítésén fáradoznak, mely közvetlenül a protestans Poroszország ellen lenne irányozva, s hogy e bécsi terveknek a francia kormány rokonszenvre megnyeressék, a lengyel kérdést akarják ismét szőnyegre hozni. A porosz lap oly módon beszél aztán Lengyelország visszaállításának lehetetlenségéről, s annyira Oroszországnak vindikálja a szerencsétlen ország jövője fölötti elhatározási jogát, hogy szinte kétségtelessé lesz, miszerint a poroszországi szövetségről szárnyaló hírek éppen nem alap nélküliek.

Persano tengernagy, miután decz. 1-én a senatus egy bizottmányt hihallgatta, bebörtönöztetett. Az „Italie“ írja: Rómából érkezett tudósítások megerősítik azon aggodalmakat, hogy a clerikális párt nyugtalanságokat fog előidézni, csak hogy a pápát a legszélsőbb rendszabályokhoz nylni kénytelenítse.

A hivatalos török lapok — írják decz. 1. Konstantinápolyból — legújabb időben igen hallgatagok a kandiá viszonyokat illetőleg, s azok meghódolása ismét igen kétséges lett. A fegyverletételre kitűzött határidő már lejárt, s a kandiáiak, még erősebben folytatják a harcot. A föbelővetésre ítélt fölkelők az orosz és amerikai követek közbenjárására megkegyelmeztetni remélnék.

Nov. 30-án volt Czartoryski László herczeg Párisból Lembergbe érkezendő, hogy a nyugoti hatalmak diplomatiái megbízásából magát a lengyel nemzeti párttal érintkezésbe tegye.

A „Pungolo“ olasz lap egészen megbotránkozik Bismark azon vakmerő szándékán, hogy Trieszt kikötőjét Németország számára akarja megszerezni, mután — s a „Pungolo“ logikája igen sajátos — Triesztnak előbb utóbb ugy is Olaszország birtokába kell jutni! — Görzből írják a „Zukunft“nak: „A szomszéd Udineben épen most alakult „Istria felszabadítására“ egy bizottmány (Comitato per la liberazione dell' Istria) Veronában pedig egy „Comitato centrale Trentino“, s e bizottmányok az osztrák tengerparti vidéken s Dél-Tyrolban már megkezdették az osztrák uralom elleni bujtogatásait.

Külföldi szemle.

Nem tudjuk határozottan mi czélból, de a legtöbb bécsi lap is nagyon fenyegetettnek vázolja Ausztria helyzetét. A „Presse“ szerint az orosz nép rendszeresen fölizgattatik Ausztria ellen, a kormány tudta s akaratajával; az orosz sajtó egyre intí az összes orosz nemzetet, az Austria elleni harcra teljesen elkészülni. A porosz kormánykörökben pedig mélyen elkeseredett hangulat uralkodik említett monarchia ellen, mely még most is Poroszországnak Németországra vonatkozó tervei irányában a legfőbb akadálynak tekintetik. Kurandának az alsó ausztriai tartománygyűlésben mondott beszéde alkalmat ad Bismark lapjának, a „Nordd. A. Ztg“nak a legdühösebb kifakadásokra Austria ellen, s figyelmezteti a porosz népet, hogy tartsa magát készen egy újabb háborúra Ausztria ellen, mely ismét kiakarja a Németország fölötti fenségséget vivni.

E lap, egyik legutóbbi számában, következő nagy figyelmet költött vezércikket közli a magyar alkotmánykérdésről: Midőn I. Ferencz a romai császári koronát letette fejéről, találkoztak tanácsában, akik szót emelének a mellett, hogy Magyarországot elégitse ki, tegye Pestet a birodalom fővárosává, adjon valamennyi országának egy alkotmányt, terjessze ki mindnyájára a magyar alkotmányt némi változtatásokkal.

A tervet, melynek kidolgozásába már belefogott volt Gentz, az hiúsítá meg, hogy I. Ferencz nem tudott megválni abbéli reményétől, miszerint vissza fogja ő még szerezni a mit elvesztett. Tehát föggőben hagyták a dolgot. S a mint a nyugoti birtokokról később végképen le kelle mondanai, és még nem lehet belátni, hogy milyen realis értékkel fog birni a szövetségi elnökség: újból napirendre került a terv az előbbihez hasonló eredménnyel, noha — mint mondják — maga Metternich is pártolta.

1815-ben a régi birtok, 1866-ban a régi hatalmi kör veszett el nyugaton. Az osztrák államférfiak tehát megint azt kutatják, hogy hol lehet fel a sulypont? Feladatukkal jó hasonlatba hozható az e hónapban előfordult nevezetes égi tűnények. Nem olyan e Magyarország a birodalom többi részeivel együtt, mint egy dupla csillag? S ha így van, melyik akkor a gyengébbik, a melynek csak a másik nagyobbfényű körül forognia kell? Avagy lehet-e az, hogy mindkettő egy csak gondolt, (vagy megírott) közös központ körül forogjon körben? Vagy talán Ausztria Magyarország nélkül, nem is csillag, hanem csak olyan ködfolt, mely a felfegyverkezett szem előtt még meg nem alakult világtestekből álló rajzattá oszlik fel? S végre lehetséges-e az ugy az egyik, mint a másik esetben, hogy az egész monarchia egy tömör testté egyesüljön?

A magyar alkotmányharcz más országok alkotmányharczaitól abban különbözik, hogy nemzeti közti térében áll; hogy két állam közti küzdelem az, amár mindakettőnek az uralkodója egy és ugyanaz, és épen ez oknál fogva egyebek közt ezen kettős uralkodó kebelében is ki kell a harcznak küzdeni.

Ezen viszonylatot homályba boríták: az 1825-ig tartott aluszékonyság, az 1848- és 49-diki események, meg az örökös beszéd-göz: a centralisták, autonomisták, foederalisták, Deákisták, határozatpártiak stb. beszédének, mindig csak beszédének göze, a mely ugy ezen, mint minden egyéb megoldatlan feladat körül meglepedett. Hanem azért a viszonylat létezik és fog is létezni mindaddig, a míg meg nem fogja változtatni vagy az érdeklét felek összhangzó akarata, vagy valami megmásíthatlan tény.

Ezen viszonylat azon 1526-diki szerződés által keletkezett, melynélfogva Magyarország I. Ferdinándot trónjára emelte, s számos okmányok által megerősítettett az, melyek közül kettő kiválóan értelmesen szól, s ezek egyike a szathmári „békekötés“, melyre III. Károly király (Németországban VI.) Rákóczi féle felkelés után lépett 1711-ben, a magyar venttel, a melyet Angolország s a többi főállamok jósítottának, és a melylyel az osztrák történetírás nem valami előszeretettel bánik, hanem azért másfelől a hozzá hozzá lehet jutni; — a másik nevezetes okmány pedig a király és Magyarország rendei között 1790-ben megállapított 10-ik törv. czikk, mely így szól:

„Az ország Karai és Rendei alázasos felterjesztésére, Ő Szents. Felsége is kegyelmesen elismerni méltóztatott, hogy amár a Felséges Ausztriai Ház Nőágának Örökösödése az 1723 ki 1. és 2. Törvényczikkely által Magyarországnak s kaposolt Réseiben ugyanazon Fejedelmet illeti, melyet, a megállapított Örökösödési Rend szerint elválaszthatatlanul és oszthatatlanul birandó többi örökös, Németországban és Németországon kívül fekvő tartományokban; Magyarország mindazonáltal kaposolt Réseivel szabad Ország, s Kormányzatának egész törvényes alakzatára nézve (oda értve minden kormányzékait) független, azaz: semmi más Országtól avagy néptől nem függő, hanem tulajdon Megállással és alkotmánnyal bíró; annál fogva a maga törvényesen megkoronázott örökös Királya által, tehát Ő Szents. Felsége és Utódai Magyarország Királyai által saját Törvényei és törvényes Szokásai szerint, nem pedig más Tartományok mintájára, a mint azt már az 1715: 3. és 1741: 8. és 11. rendeli, igazgatandó és kormányzandó.“

Jellemző, hogy 1848 ig a hivatalos érintkezés a magyar udvari cancellaria és az uralkodóház állam- és házi cancellariája között „jegyzékek“ útján folyt.

Feszült figyelemmel várjuk, micsoda utakat fog a bécsi udvar új csillagsza az ő felügyelésére bizott államtestek részére kiszámítani az egymás irányában, s az europai államrendszerbeni gravitációkban.

Néhány szó a marhavész ügyében.

Ily fontos tárgyról elfelejtkezni bűn volna, szükségesnek tartom tehát e gonosz kártevő vendéget a közönségnek bejelenteni. A keleti marhavész, mely városunkban kiütött, és a mely Aradmegyének több helységében nagy pusztításokat tett, a forgalom, ipar, gazdaszat és kereskedelemnek káros akadályokat okoz, hazánknak drága kincsét, szarvasmarhát hol itt, hol amott kímélet nélkül semmivé teszi.

Mindazon praeservatívák, arcanumok és számtalan keverékek, a melyek e vésznel használtatván, ha néha jóknak találtattak, más alkalommal hasztalan alkalmaztattak, a mi bizonyítja a vész gyilkos természetét és ragályosságát.

Mit tegyünk tehát? ezt fogja kérdezni mindenki; a belügyminiszterium 3259—1859. sz. „szabályrendeletben“ 48. §. alatt így szól: Magában a fertőzött helyben pedig az eseményt a járványbizottmány bevéraása nélkül tüstént ki kell hirdetni, s minden marhabirtokosnak megparancsolni, hogy istállóikat jól elzárva tartsák, azokba senkit ne bocsássanak, az állatok gondviselését pedig csak oly személyre bízzák, ki mennyire csak lehet, a többi lakosokkal, kivált pedig oly egyénekkel minden közlekedéstől ovakodják, kiknek házában a járvány kitört.

Az 53. §. 13. pontja pedig ezt mondja: „Pestises marhák orvosi gyógyítását csak akkor szabad megengedni, ha a járvány valamely helységben vagy vidékben már annyira elterjedt, miszerint tovább harapódzásának bunkó alkalmazásával korlát nem tétethetik.“

Ebből az a tanulság, hogy a keleti marhavésznel az állatgyógyrendőri szabályokat szigorúan meg kell tartani, hogy e pusztító járványtól mielőbb megszabaduljunk, és minden betegesedési vagy dögesetet szakértőknek vagy a hatóságnak azonnal és minden késedelem nélkül fel kell jelenteni.

Miután a keleti marhavész honunkba Orosz, Moldva- és Oláhországból, sőt talán messzebb eső vidékekről, de rendszeren keletről huzoltatik be, szükségesnek látom azon megjegyzést tenni, hogy bár milyen okát mondja a nép a vész kiütésének, (az a bizottmány gondja) a közönség kötelessége a rendszabályokat megtartani.

Jól tudja azt a működő állatorvos, hogy a forgalom, gazdaszat, ipar és kereskedelem kívánalmái a hely szüke és takarmány hiánya a legnehezebb akadályokat okozák, de ezeken minden módon keresztül kell törnie.

Hogy a keleti marhavész hozzánk behurcolása ellen hiányosak, vagy meg nem tartatnak a fennálló rendszabályok, bizonyítja a vész majd itt majd amott kiütése. Azért bátor vagyok észrevételeimet elősorolni:

1. Szükséges a marha vesztég intézetek szaporítása és felállításának nemcsak a határokon, hanem az ország több helyein, a hol a marha jó és olcsó takarmánnyal látásék el; a marha-levelek (passusok) megváltoztatása. Kereskedők egy igazolványi és látomozási könyvecskével láttassanak el.

Utolsó posta.

Bern, decz. 3. A schweiczi szövetséggyűlés ma nyitott meg. Kunkler korelnök a nemzeti tanácsban tartott beszédében azt hangsúlyozza, hogy Európa békéje bizonytalan, ment mindenütt fegyverkeznek. És habár Schweiz neutralitása meg van is ígérve, az előrelátás mégis azt parancsolja, hogy a haderő szerveztessék.

Prága, decz. 3. A tartománygyűlés mai ülésében szétosztatták a felirati bizottmány jelentése. A majoritási javaslat a belpolitikára vonatkozólag azon meggyőződést fejezi ki, hogy csak az oktoberi diploma alapján való szabad egyezkedés által lehetséges a birodalmi tanács alakzata. Austria szükségletének csupán oly alkotmány felel meg, mely a birodalom fennállását és az országok autonóm kifejlését előidézti.

Vegyes tudósítások.

* Nyilvános társasköreink ez évben majdnem teljesen hiányozván, a közönség csak örömmel veendi a hirt, hogy Vasnak díszes és tágas éttermében (Vas vendéglője) jövő pénteken az itt állomásozó dzidás ezred zenekara fog működni. Vas étterme eléggé ismeretes, hogy sem azt akár ételei és italai jósága, akár a pontos szolgálat miatt még ki kellene emelnünk, azért bizvást állíthatni, hogy ezen zeneestélye látogatott leend. A zene 7 órakor kezdetik; bementi díj nincs. Mint halljuk, jövőre minden pénteken fognak az említett étteremben ily estélyek tartatni.

* Szegeden is alakult színügyi bizottmány. A kaszinó karolta föl az ügyet s e következő indítvánnyal lépett elő: Alakítsassék egy állandó színügyi bizottmány; e bizottmány hatáskörébe tartozik a színtársulat tagjai megválasztásába s a műsorozatba befolyani. Anyagi támogatás tekintetében fölkératik a város, hogy a színészetet bizonyos pénzüsséggel, tűzifával s a színház világításával segítse. Segélyezés végett fölszólíthatnak a nagyobb szerű iparvállalatok s biztosítási társulatok. Jövőre e bizottmány gondoskodni fog, hogy lehetőleg a színház a színezgetőnek nyegyen adassék át. Az ezen indítvány alapján megválasztott bizottmány körülbelül 90 tagból áll, s ez az egy körülmény az, melyet nem helyeslünk; kevés, de erélyes és buzgó tagból kellett volna megválasztani e bizottmányt, mert akkor gyorsabban, sőt erélyesebben is működhetnék. Nálunk szokás nagyon sokat választani minden hova, pedig mindenki tudja, hogy ott csak kevesen dolgoznak, hanem hizelek nekik, akik megválasztottak. Ez társadalmi gyengeségünk. Egyébiránt csak örülni lehet, hogy a színügy emelése érdekében ily mozgalmakat tapasztalunk, s helyesen intézkedtek Szegeden, hogy e bizottmány a színtársulati tagok megválasztásába is be akar folyni. Ez ugyan, tekintve az ahhoz kapcsolott sok érdeket és a különböző fölfogást, nehéz munka, de bizonyos az is, hogy színészetünk azért hanyatlak, mert papjai közül kevesen a hivatottak.

Színház.

December 2-án: „A szökött katona.“ Szigligeti általánosan ismert népszínműve, melynek hatása még most sem enyészett el. Az igazgató ur végre belátta, hogy a vasárnapi közönségnek is eleget kell tenni, s e figyelemért dícséret illeti. Igaz, hogy nagyon is el lehetne mon-

dani, hogy adtál uram esőt, de nincs köszönet benne! Ha a jó előadást rosznak keresztelhetnők, akkor ez előadást sikerültnek mondhatnók. A társulat úgy látszik népszínművekben leggyaralóbb. Anyira hozzászoktak, beleélték magukat az ephemer operettek világába, hogy a népszínműben is egész operettesen mozognak. Ha ily körülmények között nem zúdul taps fejk fölött, ne tulajdonítsák a darab elkopottságának, ne mondják, hogy Szigligeti népszínművei leélték magukat, ne akarják elhitetni, hogy a népszínművek eleve egy Füredihez s Hegedűséhez voltak kötve. Ez nagyon felszeg okoskodás, melyet a legkisebb gyermek is megczáfolhat. Valljuk be őszintén, hogy némely igazgató s némely láthatatlan rendezőség, hasonló bizonyos nagyuri intendánshoz „gatyás darab“oknak szereti elkeresztelni népszínműveinket s csak oly sallangnak tekintik, melyre nagyobb gondot fordítani nem érdemes. De ha aztán meg nem tapsolják, ne fogjanak rá olyat, ami nem áll; mert ily okoskodással egy társulat súlyos személyete Shakespeare „Lear“-jét s Katona „Bánk“-ját is megbntkathatná s némely felszeg itélő már nagy bölcsen kivetné őket a fennállható darabok sorából. Igaz, hogy a közönség újabb népszínműveket is szeretne látni, tagadhatlan s megrovandó, hogy iróink nem buzgolkodnak e téren; de azért következik-e, hogy a régi jó darabokat mellőzzék, mikor a már jobban elkopott üres operettekkel még mindig szorgalmasan traktálnak? A szereplők közül igazán alig volt valamelyik is csak kielégítő. Tótfalu (Gergely) hasznavehető operista lehet, de e szerepben, hol nemcsak hang, hanem érzelmes játéka is szükséges, nagyon halvány alakká mosódott. Kantai Teréz fűrgő operette énekesnő s e genreben semmi kifogás nem lehet ellene, de Julcsa szerepéhez fűrgőség s vidorság helyett szív kell, mely kifejezze a but s a bánatot, erre a fiatal énekesnő teljességgel képtelen. Kovács Gyula sem tüntette föl Gémesi jegyzőt oly megátalkodott sima gazembernek, mint a szerző gondolhatta. Közönség nagy számmal.

December 2-án: „Zách unokái“ Szigligeti pályanyertes darabja. Kovács Gyula Ernóstól vagyis inkább Kopjai Gyulától igazi művészi fölfogással személyesíté. Szíve érzelmeit, a boszu gondolatát nemcsak szavából, de arczáról is lehetett olvasni. Kifejező arca tükrében, indulatainak legkisebb árnyalata meglátszott. A dőlő lovag, ki a véleménye szerint új idegen népet megszereti, nemkülönb a boszuért lángoló, majd megbocsátó, végre a kéréllhetlen s kétségbeesett testvér egyaránt tökéletes egészszé domborodott játéka által. Németh Irma (Bianka) nagy igyekezettel játszott; igen sikerült találkozás Dezsővel, midőn gyűrűjét visszaadja s reméli, hogy őt fogja választani, szintén ily sikerültnek mondhatnók, midőn vetélytársát megmérgezi. Boer Emma Zách harmadik unokáját némi elfogultsággal, de türethetleg adá. Veress (őreg Druegh) úgy húzta a végszótogokat, mintha két országot akart volna egy szóval összekötni. Lukács jól tudta szerepét. Csak a keze, csak a keze! Uram! ments meg a gonosztól!

Távirati tudósítás

a bécsi börzéről 1866. december 4-én.

5% Metallikus	57.80	Hitelintézet	120.—
Nemzeti kölcsön	66.65	Váltó Londonra	128.75
1860. évi kölcsön	80.25	Ezüst	127.50
Bankrészevény	711.15	Arany	6.10% ¹⁰

Felelős szerkesztő: Környei János.

2. Szeszgyárak és nagyobb hizlalókban a fennálló „szabályrendeletek“ szigorú megtartás végett, vagy pedig ujonnan szerkesztett könyvecskék osztassanak szét.

3. A marhavész kiütését, terjedését és megszüntését, különösen pedig ha az a megyében vagy közel fekvő vidéken észleltetett, azonnal dobszóval, a szószékből, falragaszokkal és hirdalokban időszakonként, különösen pedig vásárok megtartásakor hirdessék az arra választott bizottmányok, és a népet a vész uralkodására figyelmeztessék.

4. Szerkesztessék egy népszerű oktató könyvecske, mely a vészes helyeken és környékén a nép oktatására a községekben ingyen osztassék el; és végre

5. vissza tekintés a vész megszüntése után, az a körül alkalmazott rendszabályok alkalmazásának jó és rossz következeire.

Ha találkozni valaki, a ki e tárgyban jó tanácsal szolgálhat, itt az idő, hogy esok csapásoktól sanyargatott haza, egy mindég ujonnan vérző sebétől a keleti marhavészről megtisztuljon. Boros József, allatorvos.

Pécska, december 3-án.

Tekintetes szerkesztőség!

Örömmel jelenthetjük, hogy becses lapjának közelebbi számában közlött selyemtenyészési jutalomdíjak kiosztásának mibenlétéről, most bizonyost írhatunk. — Ugyanis ujonnan kinevezett szolgabíránk, tek. Csukai Sándor ur decz. 2-ára, vasárnap reggeli 10 órára az illető jutalmazandókat a község házához berendeltetvén, de e ritka szererencsében részesülendőknek többen óhajtván szemtanuja lenni, a terembe szépszámú közönség gyűlt egybe. — Szolgabíró ur megjelenvén, azonnal jövetelének czélját jelenté, mire ünnepélyes csend állott be; elmondván rövid, de erélyes szavakban, a selyemtenyészési iparág felkarolása irányában a magas kormány tetteles atyai gondoskodását, meleg szavakban buzdítván a lakosságot e hasznos iparcikk általános termelésére; ezeket az illetéket sajátkezűleg kiosztván, a jutalomdíj nyugtatványoztatott.

A jutalmazottak hálásan megköszönvén a magas kormány s ez ügyben fáradozó nagylelkű közegek támogatását, egyszersmind azon alázatos kérelmüket nyilváníták, miszerint az idén, az eperfafelevél megszerzése a tenyésztester majdnem lehetatlenné tevén, felkérték tekint. szolgabíró urat, hogy erélyes hefolyása folytán, a lakosságnak egy epreskertnek való terület megnyerését lehetővé tenni kegyeskednék. Mire szolgabíró ur egész készséggel a községi elöljáróságnak ebbéli javaslatát hozzá minél előbb beadni elrendelte, nemcsak, de a tenyésztester nézve azon örvendetes hirt is hozta fel, hogy kilátás van, miképen a termelt gubók beváltása iránt, a magas kormány intézkedni fog, s nem leszünk kénytelenek az üzérkedők önkényének áldozatul esni.

Ha a selyemtenyészés e legfontosabb tényezői biztosítva leendének, a termelésre károsan ható elemi csapástól ment években városunk, bár fáradalma után, de nyugodtan remélheti egy jobblét élvezetét, melyre segítse az Isten minden iparkodó község lakosait. Kívánja egy selyemtenyésző R. I.

H I R D E T É S E K.

Hirdetés.

Kétegházán decemberhő 16-án a koresmák 3 évre árverés útján a számtartói lakon haszonbérbe ki fognak adatni; a bérelni szándékozók azon napra a megjelenésre felhivatnak, a mikor is a bérbevevő a bérlési összegnek egy negyed részét köteles lefizetni. Kétegházán november 29. 1866.

Csorvási Szabó István,
számtartó.

Színházi jelentés.

Tisztelettel jelentem a t. cz. közönségnek, miszerint

B Á N K B Á N

eredeti operának 3-ik előadása jövő szombatra az az f. hó 8-ára van kitűzve.

Follinus János,
színezgető.

Árverési hirdetés.

Közírré tétetik, miszerint Arad megye t. törvszékeének 4393/1866. sz. alatti végzése folytán Frank Lajos felperesnek 6000 ft tőke és járuléka követelése kielégítése tekintetéből alperesek Steiner Herman és neje Henriette ingatlanai u. m. a világiosi tjk. 1522. sz. a. jegyzett 11,497 ft 12 krra becsült kolnával ellátott szőlőjök, ugy a kolnában lévő némely szőlőbeli eszközökkel Román-Világos község házában délletű 9 órakor 1866. évi decemberhő 20-ik napján becsáron alul is végrehajtási árverésen el fognak adatni. Az árverési feltételek alulírott végrehajtó bírónál megtekinthetők. Galsa, 1866-ik évi novemberhő 18-dik napján.

Sorbán István,
t. szolgabíró,
mint végrehajtó bíró.

Árverési hirdetés.

Közírré tétetik, miszerint Arad megye t. törvszékeének 3314/1866. sz. alatti végzése folytán Herbei Lena felperesnek 74 ft tőke és járuléka követelése kielégítése tekintetéből Hut György ingatlanai u. m. a világiosi tjk. 90. sz. a. jegyzett 120 ft-ra becsült ház, beltelek, szőlő, Kovaszincz község házában mindenkor délletű 9 órakor 1866. évi decemberhő 22-dik napján becsáron felül vagy becsáron, mi ha ekkor meg nem ígértetnék 1867. évi januárhő 24-ik napján becsáron alul is végrehajtási árverésen el fognak adatni. Az árverési feltételek alulírott végrehajtó bírónál megtekinthetők. Galsa, 1866. évi novemberhő 20-dik napján.

Sorbán István,
t. szolgabíró, m. végrehajtó bíró.

Arlejtési hirdetés.

Arad megye részéről közhírré tétetik, hogy a megye börtönében letartóztatott fegyveresek részére szükségelt 100 darab ing, 100 darab gatyá, 60 darab szalmazsák, 20 szűrősző jankli, és 20 szűrősző nadrág szállítása iránt az árlejtés folyó év december 17-én reggeli 10 órakor az arad megyei alispáni irodában fog tartatni. A fentebbi kellékek szállítására vállalkozó tartozik az ing, gatyá és szalmazsákhoz szükséges vászonból, valamint a jankli és nadrághoz megkivántató szűrőszőből, melyeknek mind n. estre vastag s jó minőségűnek kelliek lennie, magával mintadarabokat hozni, és azt az árlejtésnél felmutatni.

Zárt ajánlatok az árlejtés kezdetéig elfogadhatnak, de azokban minden egyes darab vállalati ára határozottan és szám szerint kiteendő.

Az árlejtési feltételek a megyei számvevőség irodájában, az ing, gatyá, szűrősző jankli, nadrág és szalmazsák mintázatok pedig a megyei várnagynál megtekinthetők, megjegyeztetvén, hogy a felmutatott mintázatok vászna kielégítő nem lévén, azoknál jobb minőségű igényeltek. A vállalkozni szándékozók a kitélt időre s helyre 60 forint bánompénzzel ellátva meghívattak.

Utóírték el nem fogadtatik. Aradon 1866. év novemberhő 26-án.

Spech Imre,
alispán.

Árverési hirdetés.

A tekintetes mészeknek f. év 5313. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miként Tamásán Dotyia és Szaveta 6-pécskai lakosok 80 ft és járuléka erejéig özv. Tamásán Novák Jelina 6-pécskai lakostól bíróság lefoglalt 6-pécskai tjkönyv 562. sz. a. találtató s 750 ft o. é. becsült ház és 1/4 külállományi föld f. év december 20., és szükség esetére 1867. év január 20-án mindenkor 6-Pécska község házában délletű 3 órakor tartandó közárverésen eladatik fog. Pécska 1866. évi nov. 20.

Hofbauer István,
végrehajtó bíró.

Árverési hirdetés.

Közírré tétetik, miszerint Arad megye t. törvszékeének 5794/1866. sz. alatti végzése folytán Tones és Freyberger felpereseknek 37 ft tőke s járuléka követelések kielégítése tekintetéből alperesek Popovits Toma és Popovits Nikolae ingatlanai, u. m. a kovaszinczi tjk. 233. és 1013. sz. a. jegyzett 1300 ft-ra becsült ház, beltelek, külállományi föld és szőlők Kovaszincz község házában 1866. évi február 27-dik napján becsáron, vagy azon felül, és szükség esetén 1867. évi januárhő 30-án mindenkor d. e. 9 órakor becsáron alul is végrehajtási árverésen el fognak adatni.

Az árverési feltételek alulírott végrehajtó bírónál megtekinthetők. Galsa, 1866-ik évi novemberhő 20-ik napján.

Sorbán István,
t. szolgabíró,
mint végrehajtó bíró.

5176/1866. sz.

Csődhirdetmény.

Szab. kir. Arad város törvényszéke részéről ezenel közhírré tétetik, miszerint Csámszki János hitelező kérelmére néhai Barkó Sándor hagyatéka ellen a csődület elrendeltetvén, a hitelezők összejövetelére 1867. évi januárhő 14. 15. és 16-ik napja tüzetik ki határidőül, ideiglenes tömeggondnokul Fábán László, perügyletül pedig Gregonovits János köz- és váltóügylet nevezetvén ki.

Fölszólíthatnak tehát mindazok, kik a fennebbi esődtömegből bármely jogzimmel valamit követelnek, hogy keresetüket a szükséges okmányok és bizonyítványokkal gyámolítva, a fennit kitűzött határidőre ezen törvényszéknel annál bizonyosabban adják be, mivel később beadott követeléseiknek többé hely nem fog adatni.

Kelt szab. kir. Arad város polg. törvényszékének 1866. évi novemberhő 27-én tartott üléséből.

A városi polg. törvényszék.

Árverési hirdetés.

Alulírt által közhírré tétetik, miképen Arad megye t. p. tszékeének f. évi augusztushő 9-ről 4350. sz. a. kelt végzése folytán, Veisz Albert simándi lakos 23 ft t. kekövetelése és járuléka kielégítése végett, Csoba Juon alul Janc krocknai lakos tulajdonát képező a 157-ik számú tjknyvi iven foglalt 166 ft-ra a. é. becsült ház és 1/4 külső szántóföld ingatlan birtoka f. évi decemberhő 28-án becsáron vagy ezen felül, és szükség esetében jövő 1867-ik évi januárhő 28-án mindenkor d. e. 11 órakor krocknán a helyszínen, ez utóbbi határnapon becsáron alul is végrehajtási árverésen az alulírt bíróságnál megtekinthető árverési feltételek mellett el fog adatni.

Mire a venni szándékozók 10% bánompénzzel ellátva illően meghívattak. Kelt Bityinban 1866. novemberhő 25.

Halbendiszht Gusztáv,
t. szbiró,
mint végrehajtó bíró.

Árverési hirdetés.

Montaldó József felperesnek Pichler Anna alperes elleni 1050 ft és járuléka iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés Arad szab. kir. város törvényszékének mint telegkönyvi hatóságának 1866. szeptember 27. 1342. sz. a. kelt végzésével az alperestől lefoglalt 1600 o. é. fra becsült Arad belvárosi Orczy-utcai 16. sz. háza elrendeltetvén, első árverési határidőül f. é. december 21-nek, második árverési határidőül 1867. évi január 21. délutáni 3 órája tüzetik ki.

Venni szándékozók azzal hivatnak meg, miszerint az árverés az Arad városi telegkönyvi hivatal hejységében fog megtartatni, a hol a feltételek előlegesen is betekintethetők.

Arad szab. kir. városa törvényszéke, mint telegkönyvi hatóság 1866. szeptember 27-én.

Kerner Ferenc,
t. tanácsnok,
m. kiküldött végrehajtó bíró.